

5° Eo vel magis quod, donatio haec ab persona supposita fieri prohibetur: *etiam ex donatione suppositae personae*. Quis autem prohibet quominus affirmemus, personam hanc suppositam unam ex illis esse, vel prorsus illam, qua Clerici vel Laici in dignitate constituti usi sunt ad bona ecclesiastica usurpanda, vel in proprios usus convertenda?

Sed alia sit: semper verum erit, emptionis titulum validiorem fuisse, consequenter prae alio exprimendum.

6° Ex contextu pariter patet, quod patronus Ecclesiae sit unus ex clericis vel laicis in dignitate constitutis; etenim Tridentini Patres semper, usque ad notata verba, loquuntur de iisdem personis, de quibus initio capitis, ut caput legenti patebit.

7° Hinc sequitur, ad inferiores clericos initium capitis esse applicandum, si verba *si quem clericorum* etc. etiam ad inferiores clericos extendamus; sed quomodo id fiat, ea obstant quae supra, et alibi, hoc in Capite expendendo notavimus.

8° Fatemur quoque, quod expositione eiusmodi admissa, emptores bonorum ecclesiasticorum difficillime etiam sub eiusmodi Tridentino capite comprehenderentur, secus ac assertum fuerit et a Pio Papa IX, et a Suprema Inquisitione in locis supra citatis. Latis decretis autem obedientia adhibenda est.

Quid ergo dicemus? Ingenuè fatebimur, nobis adeo implexum captuque difficile, relate etiam ad latis declarationes, Tridentinum hoc caput visum esse, ut doctioribus sententiam dicere remittamus. Quominus enim verba: *Si quem Clericorum* extendamus etiam ad inferiores clericos nulla dignitate fulgentes, prohibere videntur ipsa verba, actiones, et alia quae adnotavimus: si ad unas personas in dignitate constitutas verba illa coarctemus, personae privatae ex capite sunt excludendae; ideoque emptores bonorum ecclesiasticorum sub hoc capite non comprehenderentur.

At id affirmare interdicitur lata decreta.

COMMENTARIUM

PARS SEXTA

DE SUSPENSIONIBUS *LATAE SENTENTIAE* ROMANO PONTIFICI
IN CONSTITUTIONE *APOSTOLICAE SEDIS* RESERVATIS.

APPENDIX XL.

De suspensione in genere.

Suspensio est censura ecclesiastica, qua Clericus prohibetur exercere aliquos actus Ecclesiasticos alias sibi competentes.

Atque primum est latae vel ferendae sententiae; illa quae ipso iure delinquenti infligitur, haec quae primum per sententiam Iudicis seu superioris ob delictum imponitur.

Utraque sed vero est vel ab officio, vel a beneficio, vel ab officio simul et beneficio.

Suspensio ab officio est, qua clericus interdicitur exercitio suorum ordinum, vel aliarum functionum ipsi ratione ordinis competentium; ex. gr. celebratione Missae, Sacramentorum administratione etc.

Suspensio a beneficio est qua clericus prohibetur percipere fructus sui beneficii ecclesiastici.

Suspensio ab officio simul et beneficio est qua clerico utriusque

iura prohibentur, officii scilicet atque beneficii.

Suspensio vel ab officio, vel a beneficio dividitur in totalem atque partialem.

Totalis est, qua Clericus ab omni prorsus officio ecclesiastico, vel a perceptione omnium omnino fructuum beneficii suspenditur.

Partialis ab officio est qua Clerico prohibetur aliquis tantum sui officii actus, ut cum Sacerdos suspenditur tantum ab audiendis confessionibus, vel Episcopus a Pontificalibus, vel conferendis ordinibus. Hi qua de causa possunt omnes alios actus sibi ratione ordinis competentes exercere.

Ita Sacerdos ab audiendis confessionibus suspendus potest et missam celebrare, et cetera Sacramenta ministrare. Episcopus suspendus a conferendis ordinibus, potest Pontificalia agere, et cetera ministerii

sine peccato censura non incuratur, suspensio innocentis uti poena spectanda est.

Demum suspensio limitibus circumscripta, ex. gr. ad tres menses, ad annum etc.; cum censura suspensionis indefinite, id est sine limitatione temporis, plerumque feratur.

Praeter suspensiones eiusmodi alia est quae dicitur ex informata conscientia, quae ab Superiore fertur non revelata suspensionis causa, sed ex causis sibi notis neque praemissis monitionibus; atque exinde uti poena vindicativa spectanda est.

Potestas haec suspendendi ex informata conscientia concessa est Episcopis a Concilio Tridentino Sess. XXIV, Cap. 1 de Reform. his verbis: « Cum honestius ac tutius » sit subiecto, debitam praepositis » obedientiam impendendo in inferiori ministerio deservire, quam » cum praepositorum scandalo gra- » duum altiorum appetere dignitatem, ei, cui ascensus ad sacros » ordines a suo Praelato, ex qua- » cumque causa, etiam ob occultum crimen, quomodolibet, etiam » extraiudicialiter, fuerit interdictus, aut qui a suis ordinibus » seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla » contra ipsius Praelati voluntatem » expressa licentia de se promovendi faciendo, aut ad priores ordines, gradus, dignitates sive honores restitutio suffragetur. »

De quaestionibus quae agitantur

circa suspensionem eiusmodi videantur Canonistae.

Nos ex Lucio Ferraris *ad hanc V. n. 25* exscribimus epistolam, quam S. Concilii Congregatio misit ad Venetum Nuntium, ut exinde et Ordinarii, et subditi sciant quid in eiusmodi re agere debeant.

« Quandoquidem experientia » compertum est reos criminum » plerumque ad evitandas poenas » et episcoporum correctiones, querelas et gravamina simulare. Huiusmodi itaque appellationes in posterum Amplitudo tua omnino reiici mandabit, nec ullam inhibitionem vigore appellationis relaxari permittet. Sed quoniam disciplina ecclesiastica ac stylo inductum est, ut iudex superior, quamvis appellationes proprie dictas eorum qui ab Ordinario suo extraiudicialiter et ex informata conscientia suspensi fuerint, recipere non possit, recursibus tamen aditum non praecludat, quo, salva iurisdictione episcopali ac disciplinae rigore caveatur, ne quis forte Episcopus potestate sua in subditos sibi ecclesiasticos abutatur; post haec Amplitudini tuae ac successoribus eiusmodi recursus excipere dumtaxat licet, servatis infrascriptis conditionibus atque cautelis.

» Primo. Namque non ita facile locum illis dabit, sed congrua adhibita ratione, et circumspectione, nec sane alias, quam cum vehemens suspicio subsit,

» quod ordinarius auctoritate sua » abusus sit, procedendo videlicet » modo praedicto ad suspensionis » poenam, sine gravi causa adversus » sacrorum canonum praescripta, » et in animae propriae perniciem.

» Secundo. Recursu quamvis admissis, suspensi in statu, quo erant, » permaneant; illoque pendente, » ordines, a quibus suspensi fuerint, » exercere nullatenus valeant.

» Tertio. Recursu ita admissis, » requiratur per literas eiusdem » suspensi Ordinarius, ut irrogatae » suspensionis causas aperire non » gravetur, addita etiam promissione de servando secreto, quatenus illud iustitia exigat, aut christiana charitas suadeat. »

Quibus et abusus potestatis ex parte Superiorum, et inobedientia ex parte subditorum arcentur.

APPENDIX XLII.

SUSPENSIONES LATAE SENTENTIAE SUMMO PONTIFICI RESERVATAE

De Suspensione lata in Capitula et Conventus Ecclesiarum et Monasteriorum qui Episcopos vel Praelatos admittunt, antequam exhibeant literas apostolicas.

Eiusmodi suspensio ita a Pio Papa IX fertur.

« Suspensionem ipso facto incur- » runt a suorum beneficiorum perceptione ad beneplacitum S. Sedis » Capitula et Conventus Ecclesiarum et Monasteriorum alique omnes, qui ad illarum seu illorum regimen et administrationem recipiunt Episcopos aliosve Praelatos de praedictis Ecclesiis seu Monasteriis apud eandem S. Sedem quovis modo provisos, antequam ipsi exhibuerint litteras » Apostolicas de sua promotione ».

Porro lata suspensione Pius Papa IX tum iura primatialia Romani Pontificis integra et imminuta servari voluit, tum cavere ne quis illegitimus in ecclesiastica officia gerenda sese intromitteret, tum ut subiecti

certum indicium haberent quo falsos et illegitimos a veris et legitimis pastoribus discernere.

Putandum tamen non est, eiusmodi legem eandem esse ac illam quae idem Pontifex Pius IX tulit in Const. *Romanus Pontifex* sub die 28 Augusti 1872, de qua nos breviter egimus in Commentariis nostris *Tom. 1, pag. 413*. Etenim in ea agitur de excommunicatione specialiter S. Sedi reservata, lata in Canonicos et Dignitates Ecclesiarum Cathedralium vacantium, qui audeant Ecclesiae administrationem concedere electo aut praesentato a potestate laica sub quocumque praetextu; et in electos ac praesentatos qui ultra, in eiusmodi administrationem sese ingerere praesumant. At in capite nostro agitur de sus-